عکس: رضا معطریان / ایران

بنگاه‌های تولیدی در پایان پاییز با چه مشکلاتی روبه‌رو شدند؟

صورتحساب ناترازی انرژی برای صنایع بزرگ

گزارش

ایلیا پیرولی
روزنامه‌نگار

اگرچه شاخص تولید شرکت‌های صنعتی بورسی در انتهای آذرماه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته با افزایش جزئی مواجه شده، اما تداوم و شدت ناترازی‌ها درحوزه انرژی باعث شده که تولید بنگاه‌های تولیدی در آخر پاییز با افت مواجه شود؛ چنانچه برآوردها از ۲۵۰ هزار میلیارد تومان زیان صنایع ناشی از قطعی برق حکایت دارد و حالا گزارش تازه‌ای که از پایش بخش حقیقی اقتصاد در پایان پاییز توسط مرکز پژوهش‌های مجلس منتشر شده، از صورتحساب سنگین ناترازی‌ها برای صنایع بزرگ خبر می‌دهد.

شدت وابستگی بالای صنعت و تولید ایران به منابع انرژی ارزان‌قیمت به حدی است که با هرگونه تکانه میان عرضه و تقاضا، شرایط برای صنایع نیز به هم می‌ریزد. بنابر تعریف رایج، ناترازی در حوزه انرژی به معنای عدم تطابق بین عرضه و تقاضا برای منابع انرژی است. این ناترازی می‌تواند ناشی از عوامل مختلفی مانند کمبود منابع طبیعی، عدم سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها یا تغییرات اقلیمی باشد. نکته قابل تأمل اینکه وقتی عرضه انرژی نتواند پاسخگوی تقاضای موجود باشد، کیفیت خدمات و محصولات مرتبط با انرژی تحت تأثیر قرار می‌گیرد و نتیجه همین می‌شود که واحدهای تولیدی کمتر از ظرفیت خود فعالیت کرده و به جای رونق در تولید، رکود در صنعت حاکم می‌شود. هرچند که بنا به گفته وزارت صمت، محدودیت صنایع در حوزه انرژی تا ۶۷ درصد افزایش پیدا کرده بود اما در حال حاضر، این محدودیت و ناترازی برای صنایع به ۵۰ درصد رسیده است.

بنابر داده‌های ارائه شده، سرمایه‌گذاری دولت‌ها در تولید برق طی اواخر دهه ۸۰ متوقف شد. این در حالی است که سرمایه‌گذاری در شبکه انتقال توزیع از همان دهه تا همین چند ماه پیش اصلاً صورت نگرفته بود.

روایت آماری از وضعیت صنایع ناشی از ناترازی

در فاصله یک‌ماهه پایان آبان تا پایان آذرماه امسال، شاخص تولید شرکت‌های صنعتی که در بورس حضور دارند ۶٫۲ درصد کاهش پیدا کرده است. در عین حال طی نهمین ماه از سال جاری، شاخص تولید شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال گذشته، با افزایش ۱٫۲ درصدی روبه‌رو بوده است.

در آذرماه امسال نسبت به آبان سال جاری، تنها رشته فعالیت‌های «خودرو و قطعات» و «سایر کانی‌های غیرفلزی» در شاخص تولید افزایش داشته‌اند و رشته فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر»، «محصولات فلزی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات» و «سیمان» بیشترین سهم در کاهش شاخص تولید را به خود اختصاص داده‌اند.

نکته قابل توجه اینکه داده‌ها نشان می‌دهند، ناترازی انرژی بر عرضه و تقاضای تولیدات شرکت‌های صنعتی اثرگذاری منفی داشته است. چنانچه در آذرماه امسال نسبت به آبان سال جاری، شاخص فروش یا همان عرضه محصولات تولیدی شرکت‌های صنعتی ۴٫۶ درصد کاهش داشته است.

داده‌های مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد، ضربه بزرگ ناترازی انرژی در حوزه خودرو نمایان شده است. در آذرماه سال جاری، شاخص تولید رشته فعالیت خودرو و قطعات با کاهش ۱۷٫۴ درصدی و شاخص فروش با افت ۱۸٫۸ درصدی نسبت به ماه مشابه سال گذشته، روبه‌رو شده‌اند که نشان‌دهنده عمق تأثیر ناترازی انرژی بر شرکت‌های خودروسازی ایران در یک سال اخیر بوده است. البته در طول یک‌ماهه آذرماه، شاخص تولید شرکت‌های خودرویی حاضر در بورس با رشد ۹ درصدی روبه‌رو بوده و به همین ترتیب شاخص عرضه محصولات این بخش به میزان ۲٫۴ درصد افزایش داشته است.

شاخص تولید در بخش فلزات پایه نیز در آذرماه سال جاری، نسبت به ماه مشابه سال قبل ۰٫۳ درصد کاهش داشته و شاخص فروش آن نیز با رشد ۴٫۲ درصدی روبه‌رو بوده است. در این بخش هم به نظر می‌رسد صرفه اقتصادی بالای صادرات این محصولات موجب افزایش این شاخص شده است.

ناترازی در انرژی بر سر صنعت چه می‌آورد؟

بنابر گزارش‌های پژوهشی صورت گرفته و به اعتقاد کارشناسان و صاحبنظران، اصلی‌ترین دلیل عمده در کاهش شاخص تولید و در نهایت عرضه محصولات آنها، فارغ از تحریم اقتصادی و کمبود مواد اولیه و دیگر مسائل اقتصادی از جمله پیش‌بینی‌ناپذیری اقتصاد و نوسانات ارزی، «کمبود انرژی» یا به عبارتی «ناترازی انرژی» بوده است که همین عاملی برای «قطعی برق و سوخت صنایع» بوده که باعث شده بالغ بر نیمی از صنایع با ۵۰ درصد ظرفیت‌شان فعالیت کنند و در برخی از روزهای هفته نیز فعالیت تولیدی‌شان را متوقف کرده و تعطیل شوند.

نتایج بررسی‌های مرکز پژوهش‌های اتاق ایران نشان می‌دهد، کمبود منابع انرژی و قطعی برق، مشکل اصلی بخش تولید بوده و باعث شده است بنگاه‌های تولیدی بسیار پایین‌تر از ظرفیت خود فعالیت کنند. طبق بررسی‌ها این موضوع در آذرماه امسال، کاهش تقاضای داخلی را نیز در اقتصاد تشدید کرده و کاهش شاخص صادرات در ماه‌های اخیر نیز بیانگر آن است که تقاضای خارجی نتوانسته کاهش تقاضای داخلی را جبران کند.

اثرگذاری منفی زیان صنایع بر اقتصاد کشور

طبق تعاریف اقتصادی، ناترازی در تأمین برق و سوخت منجر به توقف یا کاهش فعالیت کارخانه‌ها شده که این امر به کاهش تولید و در نتیجه کاهش درآمدها منجر خواهد شد. کارخانه‌ها همچنین ممکن است مجبور شوند برای تأمین انرژی مورد نیاز خود از منابع پرهزینه‌تری استفاده کنند که این امر به افزایش هزینه‌های تولید منجر می‌شود.

ناترازی در حوزه انرژی نه‌تنها بر کیفیت خدمات و محصولات تأثیر می‌گذارد، بلکه می‌تواند باعث کاهش تقاضا نیز شود. همان‌طور که وقتی باغی به‌درستی آبیاری نمی‌شود، میوه‌های بی‌کیفیت تولید می‌کند و در نهایت مشتریان را از خرید منصرف می‌کند، ناترازی در تأمین انرژی نیز می‌تواند منجر به کاهش اعتماد مصرف‌کنندگان و کاهش تقاضا شود؛ گزاره‌ای که موجب می‌شود واردات بی‌رویه افزایش یابد و در عین حال صادرات نیز با کاهش مواجه شود. اگر صنایع نتوانند محصولات با کیفیت و قیمت مناسب تولید کنند، تقاضا برای محصولات آنها کاهش می‌یابد. این امر به رکود گسترده انجامیده و در دوران رکود، مصرف‌کنندگان و کسب‌وکارها معمولاً هزینه‌های خود را کاهش می‌دهند.

افزایش واردات کالاهای خارجی با قیمت پایین‌تر می‌تواند به کاهش تقاضا برای محصولات داخلی منجر شود که این موضوع به کاهش رقابت می‌انجامد.

راهکار چیست؟

بهبود زیرساخت‌ها: سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های انرژی و سوخت می‌تواند به بهبود تأمین انرژی و کاهش ناترازی‌ها کمک کند.

تنوع منابع انرژی: استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر مانند انرژی خورشیدی و بادی می‌تواند به کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی و افزایش پایداری تأمین انرژی کمک کند.

آنچه مشخص است، سایه ناترازی صنایع کشور را تهدید می‌کند و در صورت نبود سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی، رکود صنعت نیز عمیق‌تر خواهد شد.

۶٫۲
درصد
در اثر ناترازی انرژی شاخص تولید شرکت‌های صنعتی که در بورس حضور دارند در آذرماه نسبت به ماه قبل ۶٫۲ درصد کاهش پیدا کرده است

> کمبود منابع انرژی و قطعی برق، مشکل اصلی بخش تولید بوده و باعث شده است بنگاه‌های تولیدی بسیار پایین‌تر از ظرفیت خود فعالیت کنند

اخبار

تشکیل کمیته ویژه برای رفع ناترازی برق

رئیس اتاق بازرگانی ایران از تشکیل کمیته ویژه‌ای در دولت برای رفع ناترازی برق با تأکید بر ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر با حضور نماینده اتاق ایران خبر داد.

صمد حسن‌زاده اظهار کرد: رئیس جمهوری، تیمی متشکل از رئیس صندوق توسعه ملی، وزرای صمت و اقتصاد، رؤسای سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی و نماینده‌ای از اتاق ایران را تعیین کرده تا این گروه گزارش کارشناسی خود را درباره موانع ایجاد نیروگاه‌های تجدیدپذیر و راهکارهای آن، تا یکشنبه آینده به ایشان ارائه دهند.

وی افزود: از آنجا که مشکل ناترازی‌ها برای کشور بسیار مشکل‌ساز شده، دولت اهتمام ویژه‌ای برای حل این موضوع در دستور کار قرار داده است.

شهرک‌های صنعتی باید غیردولتی شوند

مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران با اشاره به اینکه بیش از ۹۰ درصد شهرک‌های صنعتی دولتی است، گفت: با توجه به مشکلات شهرک‌های صنعتی باید به سمت غیردولتی‌سازی آنها با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی حرکت کنیم.

رضا انصاری اظهار کرد: شهرک‌های غیردولتی بهره‌وری بهتری دارند و ما باید تسهیل‌گر حضور بخش خصوصی برای شهرک‌های صنعتی باشیم.

وی تأکید کرد: این سازمان باید تنها نقش تسهیل‌گر برای ورود بخش خصوصی در حوزه شهرک‌های صنعتی را بر عهده داشته باشد.

نوبت اول
آگهی تجدید فراخوان
۷۹۰۰۷۰۳۳۴۲ / ت ک م ع / ۲۱۸۴
packing eliminiator PVC not flammable
to dimension 2400.300.300 mm
MAX service temp:65C
آخرین مهلت ارسال مدارک، طبق بند ۴ صفحه ۲ اسناد مناقصه تا پایان وقت اداری روز سه‌شنبه مورخه ۱۴۰۳/۱۱/۱۶ می‌باشد. برای کسب اطلاعات بیشتر و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه به سایت شرکت (www.torc.ir) بخش فراخوان‌ها مراجعه فرمایید.
TORC TENDERS
روابط عمومی شرکت پالایش نفت تهران

آگهی مفقودی
پروانه بهداشتی ساخت گرید
بدین‌وسیله اعلام می‌گردد دو فقره پروانه بهداشتی ساخت مربوط به گریدهای EP440G با شماره ۱۹/۱۰۳۲۵ و EP548T با شماره ۱۹/۱۰۴۵۳ متعلق به شرکت پتروشیمی جم پیلن (سهامی عام) مفقود گردیده است. از یابنده تقاضا می‌شود جهت تحویل مدارک با شماره تماس ۰۷۷۳۷۳۲۳۷۷۴ داخلی ۵۱۰ و ۵۱۱ تماس حاصل نمایند. (پروانه‌های یاد شده از درجه اعتبار ساقط گردیده و لیکن دارای ارزش سازمانی برای این شرکت می‌باشد.)
روابط عمومی و امور بین الملل شرکت پتروشیمی جم پیلن (سهامی عام)

نوبت اول
آگهی فراخوان ارزیابی کیفی پیمانکاران
مناقصه UPPER COMPLETION EQUIPMENT SUPPLY FOR WATER DISPOSAL WELLS & INSTALLATION AND ASSOCIATED SERVICES
TENCO
شرکت توسعه انرژی و نفت نگین آفاق کیش (تنکو) به‌عنوان پیمانکار اصلی پروژه میدان نفتی شادگان مایل است پیش از برگزاری مناقصه UPPER COMPLETION EQUIPMENT SUPPLY FOR WATER DISPOSAL WELLS & INSTALLATION AND ASSOCIATED SERVICES، مبادرت به انجام فرایند ارزیابی پیمانکاران مجرب جهت واسپاری مناقصه مذکور نماید. شرح کار تفصیلی در اسناد ارزیابی کیفی درج شده است.
به‌صورت خلاصه، پیمانکارانی که علاقه‌مند به شرکت در این فراخوان می‌باشند، ملزم به ارائه اسناد ذیل می‌باشند:
● پروفایل شرکت، صورت‌های مالی حسابرسی شده برای سه سال گذشته با گزارش سالانه منتشر شده، سوابق و تجارب کاری مرتبط به موضوع فراخوان، نامه از بانک با مشخص نمودن حد اعتباری تضامین بانکی، نامه عملکرد مناسب در پروژه‌های پیشین مشابه و هرگونه اطلاعات دیگری که بیانگر صلاحیت/توانایی پیمانکار در ارائه خدمات موضوع فراخوان می‌باشد.
● نکته حائز اهمیت: این سند یک آگهی فراخوان ارزیابی کیفی می‌باشد و مدارک تفصیلی آن از طریق ایمیل برای پیمانکاران علاقه‌مند که بدوا به تشخیص شرکت تنکو واجد شرایط جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی تشخیص داده می‌شوند، ارسال می‌شود. لطفاً جهت دریافت اسناد تفصیلی ارزیابی کیفی حداکثر ۵ روز کاری پس از انتشار آگهی، مدارک مثبته تجربیات مشابه ۵ سال گذشته به انضمام اساسنامه خود را به ایمیل MShirmardiDezki@eastpetrotech.com ارسال نمایید.
● برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره: ۰۲۱۸۸۶۴۸۳۰۵ داخلی ۳۰۵ و رایانامه MShirmardiDezki@eastpetrotech.com تماس حاصل نمایید.
مدیریت حقوقی و امور قراردادها

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۰۷۶-۱۰۰-۴۰۳
یک شرکت صنعتی در استان اصفهان در نظر دارد موضوع مناقصه مشروحه ذیل را مطابق مشخصات فنی از طریق «مناقصه عمومی» به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید. لذا از کلیه شرکت‌ها و کارخانجات واجد شرایط و دارای سابقه کار مفید و امکانات لازم دعوت به‌عمل می‌آورد، ظرف مدت ده روز از تاریخ انتشار آگهی با شماره تلفن‌های: ۶-۵۲۳۲۲۳۱-۰۳۱ داخلی ۸۴۴۸۴ تماس برقرار نموده و به‌منظور دریافت اسناد مناقصه هماهنگی لازم به‌عمل آید.
«هزینه چاپ آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد»

موضوع مناقصه	تعداد	مشخصات فنی
ساخت مافل آنیل کوره حلزونی	۲ دو	طول حلزون ۵۶۰ سانتیمتر، فاصله حلزون برگشت در ناحیه ابتدایی ۱۴ سانتیمتر و دیگر مشخصات فنی ذکر شده در اسناد مناقصه (تأمین ورق استیل با کارفرما می‌باشد.)

روابط عمومی صنایع

نوبت اول
آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
شماره مناقصه ۳۶-۰۱-۲-۰۲-۱۲۱-۱۴۰۳
نام دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت سهامی خاص سنگ‌آهن مرکزی ایران
– موضوع مناقصه: خرید الکتروموتور ۲۰۰کیلووات
– مبلغ و نوع سپرده شرکت در مناقصه: مبلغ ۲،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (دو میلیارد ریال) به‌صورت:
الف) ضمانت‌نامه بانکی
ب) ضمانت‌نامه‌های صادر شده از سوی مؤسسات اعتباری غیر بانکی که دارای مجوز لازم از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هستند.
ج) وجه نقد واریز به‌حساب سیبا مناقصه‌گزار ۰۱۱۰۳۹۱۸۹۲۰۰۰ نزد بانک ملی ایران شعبه آهنشهر کد ۳۵۶۵
د) انواع اوراق مشارکت
در وجه شرکت سنگ آهن مرکزی ایران سهامی خاص قابل وصول در کلیه بانک‌ها
– زمان ارائه اسناد: از تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۰۱ لغایت ۱۴۰۳/۱۱/۱۵
– محل تحویل اسناد مناقصه: یزد – میدان امام حسین (ع) – ابتدای بلوار شهید بهشتی – شرکت سنگ آهن مرکزی ایران – دبیرخانه کمیسیون معاملات – تلفن تماس (۳۶۲۸۵۶۳۰-۰۳۵)
– زمان تحویل پاکات مناقصه: تا پایان وقت اداری (ساعت ۱۴) مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۰۴
– نحوه دریافت اسناد: به‌صورت اینترنتی بر اساس شرایط مندرج در سایت WWW.ICIOC.IR
ضمناً جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۹۱۳۲۵۰۷۶۵۶ (علیرضا قانعی) تماس حاصل نمایید.
شرکت سهامی خاص سنگ آهن مرکزی ایران

نوبت اول
آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
شماره مناقصه ۳۷-۰۲-۲-۰۲-۱۲۱-۱۴۰۳
نام دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت سهامی خاص سنگ‌آهن مرکزی ایران
– موضوع مناقصه: خرید ۱۰۰۰ متر کابل
– مبلغ و نوع سپرده شرکت در مناقصه: مبلغ ۶،۷۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (شش میلیارد و هفتصد میلیون ریال) به‌صورت:
الف) ضمانت‌نامه بانکی
ب) ضمانت‌نامه‌های صادر شده از سوی مؤسسات اعتباری غیر بانکی که دارای مجوز لازم از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هستند.
ج) وجه نقد واریز به‌حساب سیبا مناقصه‌گزار ۰۱۱۰۳۹۱۸۹۲۰۰۰ نزد بانک ملی ایران شعبه آهنشهر کد ۳۵۶۵
د) انواع اوراق مشارکت
در وجه شرکت سنگ آهن مرکزی ایران سهامی خاص قابل وصول در کلیه بانک‌ها
– زمان ارائه اسناد: از تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۰۱ لغایت ۱۴۰۳/۱۱/۱۵
– محل تحویل اسناد مناقصه: یزد – میدان امام حسین (ع) – ابتدای بلوار شهید بهشتی – شرکت سنگ آهن مرکزی ایران – دبیرخانه کمیسیون معاملات – تلفن تماس (۳۶۲۸۵۶۳۰-۰۳۵)
– زمان تحویل اسناد مناقصه: تا پایان وقت اداری (ساعت ۱۴) مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۰۴
– نحوه خرید اسناد: به‌صورت اینترنتی بر اساس شرایط مندرج در سایت WWW.ICIOC.IR
ضمناً جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۹۱۳۲۵۰۷۶۵۶ آقای علیرضا قانعی تماس حاصل نمایید.
شرکت سهامی خاص سنگ آهن مرکزی ایران

مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
شهرداری بندرعباس
شهرداری بندرعباس (شهرداری منطقه سه) در نظر دارد فراخوان عمومی یک مرحله‌ای طراحی، ساخت، نصب و راه‌اندازی تأسیسات مکانیکی و الکتریکی فواره هم سطح موزیکال پارک لاله به‌شماره ۲۰۰۳۰۰۴۹۱۶۰۰۰۰۹۸ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.
کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.
متقاضیان شرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت‌نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به‌صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به‌عمل آورند.
مواعد زمانی:
– تاریخ انتشار فراخوان:
۱۴۰۳/۱۱/۰۱ ساعت ۱۲:۰۰
– مهلت دریافت اسناد فراخوان:
۱۴۰۳/۱۱/۰۷ ساعت ۱۹:۰۰
– مهلت ارسال پیشنهادات:
۱۴۰۳/۱۱/۱۷ ساعت ۱۹:۰۰
– زمان بازگشایی پاکت‌ها: ۱۴۰۳/۱۱/۲۰ ساعت ۱۰:۰۰
نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار:
ضمانت‌نامه بانکی یا فیش واریزی به مبلغ ۱/۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
اطلاعات تماس و آدرس دستگاه:
بندرعباس بلوار جمهوری اسلامی روبه‌روی بیمارستان شهید محمدی شهرداری منطقه سه
شماره تماس: ۰۷۶۳۳۳۵۳۳۲۸
۱۸۶۸۱۶۱